

"Sizi idare eden ve bana muhâsım vaziyetini alanlar -ki Anadolu'daki sergerdeler(i)dir- maksatları başkadır. Niyetleri din ve İslâmiyet değildir." ifadesini izah eder misiniz, "sergerdeler" ile Kuva-i Milliyeciler mi kastediliyor?

İstanbul'u işgal eden İngilizler kendilerine karşı çıkan kuvvetlerin millet nezdinde itibarını düşürmek için böyle bir fikri işaa ediyorlar. Burada kastedilen **Kuvay-ı Milliye** hareketinin kendisi değil, onu sevk ve idare edenlerden bir kısmının niyeti Anadolu'yu işgalden kurtardıktan sonra, hilafeti kaldırıp, yerine dinsiz bir rejim inşa etmektir. Bu niyeti sezenler, Kuvay-ı Milliye hareketine lakayt, hatta karşı bir tavır sergiliyorlardı. Üstat da bu davranışın yanlış olduğunu, işgale karşı Kuvay-ı Milliye hareketini desteklemek gerektiğini söylüyor. Bu yüzden Kuvay-ı Milliye ile onu sevk ve idare edenlerin niyetini ayrı tutmak gerektiğini vurguluyor.

Bunu akla yaklaştırmak için de şu misali getiriyor;

"Meselâ, ben bir define veya su bulmak için bir kuyu kazıyorum. Biri geldi, kendini saklamak veya orada muzahrafatını defnetmek için, bana yardım ederek kazdı. Suyun çıkmasına ve define bulunmasına niyeti tesir etmez. Su, fiiline, kazmasına bakar, niyetine bakmaz. Bunun gibi, onlar bizi Kâbe'ye götürüyorlar. Kur'ân'ı yüksek tutmak istiyorlar. Bütün felâketimizin menbaı olan Avrupa muhabbetine bedel, husumetini esas tutuyorlar. Niyetleri ne olursa olsun, bu maksatların hakikatini tağyir edemez."(1)

Özet olarak, Kuvay-ı Milliye hareketi ile onu başka maksatlarda kullanan lider kadrosunun niyeti farklıdır. Ama ortak olan bir şey vardır, o da vatanın işgalden kurtulmasıdır. Üstat **"Biz onların uğursuz niyetine değil, vatanın işgalden kurtulmasına destek verdik."** diyor.

(1) bk. [Hutuvat-ı Sitte, Dördüncü Hatve](#).